

Nors finansų ekspertai pataria senatvės pensija susirūpinti dar jaunystėje, tačiau Baltijos šalių gyventojų apklausa* parodė, kad 18-29 m. amžiaus žmonės apie ateitį kol kas negalvoja. Vis dėlto, jie norėtų dydžiu dabartines pajamas atitinkančios pensijos. Tyrimas taip pat parodė, kad savo lūkesčiais Lietuvos jaunimas lenkia bendraamžius iš Estijos, tačiau didžiausius norus turi Latvijos jaunuoliai.

Apklausoje dalyvavusio Lietuvos jaunimo (18-29 m. amžiaus) teigimu, tik trečdalis jų yra pagalvoję apie pensiją (30 proc.). Tiesa, tai didžiausia dalis visose Baltijos šalyse – Latvijoje taip atsakė 23 proc., o Estijoje vos 19 proc. jaunuolių. Dažniausiai nurodoma to priežastis – esą iki pensijos dar toli. Vis dėlto, retas apklausos dalyvis galėjo pasakyti, kad apie pensiją negalvoja todėl, kad jaučiasi užtikrintas savo finansine padėtimi (5 proc. Lietuvos ir Estijos jaunimo, 9 proc. Latvijos).

„Beveik pusė visų šalių jaunuolių teigia, kad apie pensiją dar negalvoja, tačiau ir nesijaučia tvirtai dėl savo finansinės padėties. Reikia nepamiršti, kad kaip tik šiame amžiuje padarytos investicijos į pensijų fondus dėl sudėtinių palūkanų efekto turėtų turėti didžiausią reikšmę senatvėje. Per mažų įmokų nėra, jeigu pavyksta investuoti net ir visai nedidelę dalį pinigų dabar, tai tikėtina prisideda prie didesnės finansinės gerovės ateityje“, – sako „Luminor investicijų valdymas“ vadovė Loreta Načajienė.

Lietuvos jaunimo lūkesčiai pensijai - tarp bendraamžių Estijoje ir Latvijoje

Vertinant pensiją pinigine išraiška, didžiausia dalis (19 proc.) Lietuvos jaunuolių galvoja, jog finansiškai saugiai jaustųsi gaudami 1001-1200 eurų siekiančią pensiją. Po 17 proc. pasitenkintų arba 801-1000 eurų, arba didesnę nei 2 tūkst. eurų dydžio pensiją.

Vertinant procentine išraiška nuo dabartinių pajamų, didžiausia dalis (18 proc.) jaunų Lietuvos žmonių mano, kad finansinį saugumą senatvėje jiems suteiktų tik didesnė suma negu dabartinės pajamos.

„Latvijos jaunuolių poreikiai panašūs, tačiau kiek didesni – didžiausia dalis (17 proc.) respondentų teigia būsiantys finansiškai saugūs gaudami didesnę nei 2 tūkst. eurų dydžio pensiją. Taip pat daugiau jaunuolių nei Lietuvoje teigia turėsiantys poreikį 1401-1800 eurų sumai – 19 proc. Latvijoje, 12 proc. Lietuvoje. Vertindami procentine išraiška, didžioji Latvijos jaunuolių dalis (20 proc.) teigia nežinantys, kokios pensijos jiems reikės, tačiau atitinkamai 19 proc. teigia, kad saugiai jausis, jeigu ji sieks 90-100 proc. dabartinių pajamų“, – pasakoja L. Načajienė.

Tuo tarpu Estijos jaunimui, apie pensiją iki šiol svarsčiusiam rečiausiai iš visų Baltijos šalių

bendraamžių, taip pat sunkiausia įvertinti ir jų pageidaujamą sumą. Didžiausia dalis (atitinkamai 16 ir 43 proc.) nėra galvoję apie pensijos dydį nei pinigine, nei procentine išraiška. Iš savo lūkesčius įsivertinusių Estijos jaunuolių, po 14 proc. jų pasitenkintų 801–1000, 1001–1200 ir didesne nei 2 tūkst. eurų dydžio suma, 11 proc. – daugiau nei 100 proc. savo pajamų siekiančia suma.

„Žvelgiant apibendrintai, Lietuvos jaunimas patenka į viduriuką, kuris jaustūsi saugus gaudamas maždaug tris ketvirtadalius savo įprastinių pajamų siekiančią pensiją, o didžioji dalis Estijos jaunimo net negali atsakyti, kokios sumos jie norėtų senatvėje. Latvijos jaunimo poreikiai kiek didesni už Lietuvos ir Estijos bendraamžių – galbūt tai lemia kultūriniai trijų Baltijos šalių gyventojų skirtumai bei tai, kad labai didelė Latvijos gyventojų dalis susikoncentravusi sostinėje, kur įprastai reikia didesnių pajamų pragyvenimui“, – komentuoja L. Načajienė.

Jaunimas domisi investavimu, bet pensijos nelaukia

Atlikta apklausa rodo, kad didžioji dalis jaunų žmonių apie pensiją dar negalvoja, o „Luminor investicijų valdymas“ vadovė sako, kad tai – visiškai normalu ir tai nereiškia, kad jauni žmonės nėra finansiškai raštingi. Atvirkščiai, jie vis labiau finansiškai išprusę, domisi investavimu ir skirtingomis jo galimybėmis.

„Vis dėlto, iki pensijos jiems dar tikrai gana toli, tad nenuostabu, kad net ir asmeniniais finansais ar investavimu besidomintys jaunuoliai per daug negalvoja apie senatvę. Tačiau apklausa rodo, kad jaunų žmonių lūkesčiai ateičiai yra gana ambicingi ir tam, kad jie būtų pasiekti, anksčiau ar vėliau prireiks pačių jaunuolių indėlio. Investavimas antros pakopos pensijų fonduose – paprastas būdas padėti pirmuosius investavimo į savo ateitį pagrindus, tam skiriant vos 3 proc. nuo savo atlyginimo“, – pasakoja L. Načajienė.

Jauname amžiuje padarytos įmokos į antros ir trečios pakopos pensijų fondus ilgainiui yra pačios reikšmingiausios, teigia ekspertė. Vidutiniškai, Lietuvoje papildomas investavimas antros pakopos pensijų fonduose gali padidinti būsimą pensiją iki 50 proc. buvusio darbo užmokesčio. Likusią dalį iki rekomenduojamų 70–80 proc. galima tikėtis užsitikrinti investuojant trečioje pensijų pakopoje.

Luminor banko klientų apklausa vykdyta 2023 m. balandį–gegužę, kartu su „Norstat“ apklausų agentūra, apklausiant 3005 respondentus 18–74 m. amžiaus grupėse, gyvenančius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Tyrimas: Lietuvos jaunuolių lūkesčiai pensijai didesni nei
bendraamžių Estijoje

